

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 7014200733
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7014200733.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) Ľuboslava Bonka, Palárikova 1504/7, 040 01 Košice, IČO: 46 965 165, právne zastúpený JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom, so sídlom Vodná 6, 040 01 Košice, proti žalovanej Slovenskej obchodnej inšpekcii, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, 827 99 Bratislava, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. SK/0003/99/2014 zo dňa 23. apríla 2014, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/78/2014-81 zo dňa 25. mája 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj, ako prvoinštančného správneho orgánu, č. F/0337/08/13 zo dňa 11.11.2013 bola uložená žalobcovi pokuta vo výške 1.000 € za porušenie zákazu predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov (§ 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z.z.“)) a pre porušenie povinnosti, v zmysle ktorej je každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, povinný ich odoprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov (§ 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z.), keď vo vykonanom kontrolnom nákupe v prevádzke žalobcu - Novinový stánok, Jantárova 12/A, Košice dňa 21.08.2013 nebol predaj tabakového výrobku (1 balenie cigariet L&M Blue label á 2,80 €/ks) osobe mladšej ako 18 rokov odopretý a tabakový výrobok jej bol odpredaný.

2. Na odvolanie žalobcu žalovaná napadnutým rozhodnutím prvoinštančné rozhodnutie potvrdila a odvolanie zamietla.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. Krajský súd z obsahu spisu a napadnutých rozhodnutí zistil, že správny orgán rozhodol na podklade inšpekčného záznamu, z ktorého je zrejmé, že nákup cigariet uskutočnila maloletá L. R., ktorá v čase nákupu mala 16 rokov. Žalobca namietal nezákonnosť vykonania kontrolného nákupu maloletou osobou, ktorá podľa jeho názoru nie je oprávnenou na výkon kontroly. Táto námietka žalobcu nie je podľa názoru krajského súdu opodstatnená vzhľadom na § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 128/2002 Z.z.“). Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že kontrolu dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja vykonáva Slovenská obchodná inšpekcia za prítomnosti maloletej osoby. Na takýto úkon je potrebné zabezpečiť predchádzajúci písomný súhlas zákonného zástupcu maloletej osoby, ktorý sa nachádza v administratívnom spise v zapečatenej obálke. Z uvedeného dôvodu krajský súd nemal dôvod pochybovať o tom, že v čase spáchania správneho deliktu žalobcom osoba, ktorá vykonala kontrolný nákup, bola mladšia ako 18 rokov. Žalobca pri nahliadnutí do administratívneho spisu, mal možnosť si overiť, že takýto súhlas zákonného zástupcu bol daný a že sa v spise nachádzal. Obrana žalobcu, že maloletá osoba vyzerala v skutočnosti na 24 rokov, je vzhľadom na odstup času bezpredmetná, a navyše, krajský súd k tomu dodal, že žalobca mal v pochybnosti vyžiadať od takejto osoby doklad totožnosti, prípadne odoprieť predaj tabakových výrobkov.

5. K nenariadeniu ústneho pojednávania v preskúmvanej veci správny súd odkázal na právny názor Najvyššieho súdu SR uvedený v uznesení č. k. 10Sžo/286/2015-63 zo dňa 25.01.2017, ktorý je pre prvoinštančný súd právne záväzný, a preto túto žalobnú námietku krajský súd nepovažoval za právne významnú.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol krajský súd podľa § 167 S.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

III.

Konanie na kasačnom súde

7. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. f), písm. g), písm. h) S.s.p., v ktorej navrhol kasačnému súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutia správnych orgánov a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľ namietal záver súdu, že v danej veci nie je potrebné nariadiť ústne pojednávanie. Podľa názoru sťažovateľa je potrebné v tomto prípade vykladať znenie § 21 Správneho poriadku tak, že povaha veci si vyžaduje nariadenie ústneho pojednávania. Odôvodnenie nenariadenia ústneho pojednávania tiež považuje za nedôkladné.

9. Za závažné porušenie konania považuje sťažovateľ konanie žalovaného ako aj súdu, že nebol vykonaný kľúčový dôkaz, a to, že nebolo vykonané dokazovanie, či písomný súhlas zákonného zástupcu bol udelený, či bol udelený pred vykonanou kontrolou, či vôbec žalovaný týmto písomným súhlasom zákonného zástupcu disponuje, alebo či nemohol byť až dodatočne do spisu doložený.

10. Sťažovateľ namietal aj podklad pre rozhodnutie, ktorým je inšpekčný záznam, ktorý nebol v konaní vôbec vykonaný a preukázaný. Sťažovateľ tiež namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia

krajského súdu, keď riadne a dostatočne neodôvodnil námietky sťažovateľa týkajúce sa nesprávneho postupu pri dokazovaní správneho deliktu, nevykonania dôkazov z dôkazných prostriedkov, neumožnenia nahliadnuť do spisu v rozsahu celého spisu, oprávnenosti maloletej osoby vykonať kontrolný nákup, nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí správnych orgánov.

11. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zastáva názor, že vo svojich rozhodnutiach náležite odôvodnil právne závery, ku ktorým dospel pri posudzovaní prípadu a jeho rozhodnutie je v súlade s platnými právnymi predpismi čo do náležitého zistenia skutkového stavu veci, ako aj jeho právnej kvalifikácie. Z uvedených dôvodov navrhol kasačnému súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. apríla 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

13. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutí správnych orgánov, ktorými bola sťažovateľovi uložená pokuta vo výške 1.000 € pre porušenie povinností uvedených v § 6 ods. 2, ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z., a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa kasačný súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil správny súd zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom ako aj sťažovateľom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný odoprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov.

Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331 eur do 638 eur fyzickej osobe-podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6.

Podľa § 10 ods. 9 zákona č. 377/2004 Z.z. pri ukladaní pokút sa prihliada na závažnosť porušenia povinností, čas trvania a na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. slovenská obchodná inšpekcia je na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby oprávnená vykonať kontrolu dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa osobitného predpisu za prítomnosti maloletej osoby.

14. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a potom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 461 S.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožňuje s v celom rozsahu.

15. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovanej, kasačný súd konštatuje, že kontrolou vykonanou v súlade s § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. bolo jednoznačne sťažovateľovi preukázané porušenie zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 2, ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. Vo vykonanom kontrolnom nákupe nebolo predávajúcou, resp. obsluhujúcou osobou požadované overenie veku maloletej, ktorá žiadala o predanie tabakového výrobku, ktorý jej nebol odopretý a tabakový výrobok bol jej odpredaný.

16. Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. je potrebné na vykonanie takejto kontroly zabezpečiť písomný súhlas zákonnej osoby maloletej osoby, ktorý je súčasťou administratívneho spisu a ktorý sa nachádza v zapečatenej obálke. Vzhľadom na to kasačný súd uvádza, že vykonaná kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom. Pretože správne orgány nedisponujú súhlasom zákonného zástupcu maloletej so sprístupnením osobných údajov maloletej, nebolo možné s predmetným súhlasom oboznámiť sťažovateľa. Udelený súhlas je však súčasťou inšpekčného záznamu uloženého v zapečatenej obálke. Súhlas zákonného zástupcu je spísaný formou zmluvy na Inšpektoráte SOI a sú v nej uvedené potrebné náležitosti, vrátane skutočností, s kým sa bude maloletá osoba počas kontroly nepretržite zdržiavať, ako i skutočnosť, kedy a kde bude maloletá osoba odovzdaná zákonnému zástupcovi späť. Kasačný súd dodáva, že ani sprístupnenie súhlasu zákonného zástupcu sťažovateľovi, by pre sťažovateľa neprivedilo iné rozhodnutie vo veci, pretože vina sťažovateľa bola vykonanou kontrolou jednoznačne preukázaná.

17. K správnosti a zákonnosti vykonanej kontroly kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že inšpekčný záznam z vykonanej kontroly zamestnanec sťažovateľa na znak súhlasu podpísal a opatril pečiatkou, pretože v prípade, že by so zistenými skutočnosťami z vykonanej kontroly nesúhlasil, mohol svoje námietky uviesť do inšpekčného záznamu, čo však zamestnanec sťažovateľa neurobil.

18. K opakovanej námietke sťažovateľa týkajúcej sa nenariadenia ústneho pojednávania kasačný súd uvádza, že nie je dôvodná. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na svoje skoršie uznesenie č. k. 10Sžo/286/2015-63 zo dňa 25.01.2017 v tejto veci, v ktorej sa s uvedenou námietkou dostatočným a vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal, aj s poukazom na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR a ESLP.

19. Záverom kasačný súd konštatuje, že sťažovateľ sa svojím konaním dopustil porušenia zákazov uvedených v § 6 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z., keď predal tabakové výrobky osobe mladšej ako 18 rokov. V administratívnom konaní boli vykonané relevantné dôkazy, ktoré hodnoverne preukazujú protiprávne konanie sťažovateľa, a preto kasačný súd nemal o vine sťažovateľa žiadne pochybnosti. Napadnuté rozhodnutia správnych orgánov obsahujú všetky formálne a materiálne náležitosti a správne orgány svoje rozhodnutia dostatočným spôsobom odôvodnili a to aj vo vzťahu k uloženej pokute.

20. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

21. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že

sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.) a rovnako aj žalovanej nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 168 S. s. p.

22. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.